

นโยบาย การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม สู่การเป็นเมืองสุขภาพดีด้วยเวชศาสตร์วิถีชีวิต และ ขับเคลื่อน การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในพื้นที่เขตเมือง

ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ สถาบันพัฒนาสุขภาพะเขตเมือง
และขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

วันที่ 14-16 มิถุนายน 2566 ณ โรงแรมเดอะรีเจนท์ ชะอำ บีช รีสอร์ท อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

นายแพทย์อรรถพล แก้วสัมฤทธิ์
รองอธิบดีกรมอนามัย

VUCA World & บริบทการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการส่งเสริมสุขภาพประเทศไทย

Volatility
ความผันผวน

V

Uncertainty
ความไม่แน่นอน

U

Complexity
ความซับซ้อน

C

Ambiguity
ความกำกวม

A

V

Vision
ชัดเจน
ทันต่อเหตุการณ์

U

Understanding
เข้าใจจุดแข็ง
จุดอ่อนขององค์กร

C

Clarity
มองเห็นภาพให้ชัด

A

Agility
ยืดหยุ่นและปรับตัว

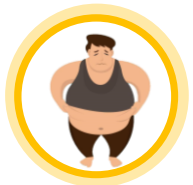
ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพ

บุหรี่/ แอลกอฮอล์

ความดันโลหิตสูง

น้ำหนักเกิน

กินผักและผลไม้
ไม่เพียงพอ

กิจกรรมทางกาย
ไม่เพียงพอ

มลพิษ
จากสิ่งแวดล้อม

การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580

- การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เน้น เมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 13 พ.ศ. 2566-2570

- พื้นที่และเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน

แผนยุทธศาสตร์กรมอนามัย พ.ศ. 2566-2570

- อกิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่เมืองสุขภาพดี
- สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ
- ยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศ และมีธรรมาภิบาล

เมืองสุขภาพดี (Healthy Cities)

แนวคิดขององค์การอนามัยโลก

- เมืองที่มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สังคม อย่างต่อเนื่อง
- ขยายฐานทรัพยากรชุมชน ด้วยการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ให้ช่วยเหลือเกื้อกูลในการดำรงชีวิต
- ช่วยให้ประชาชนมีศักยภาพสูงสุด ในการดำรงชีวิต

เป้าหมาย

พัฒนาให้คนเมืองมีสุขภาพดี พร้อมกับสนับสนุน การทำให้คนในเมืองเป็นสุขหรือมีสุขภาวะที่ดี

เมืองสุขภาพดี (Healthy Cities)

**เป้าหมาย
ของประเทศไทย
(แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)**

**ภายในปี 2570
ประเทศไทยมี “เมืองสุขภาพดี”
ไม่น้อยกว่า 165 เมือง
ใน 77 จังหวัด**

**มาตรฐานสนับสนุน
การพัฒนาเมืองสุขภาพดี**

คุณสมบัติของเมืองสุขภาพดี

เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

เมืองท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี

จังหวัดสะอาด

เวชศาสตร์วิถีชีวิต (Lifestyle Medicine)

Lifestyle Medicine

- การแพทย์แนวใหม่ที่นำองค์ความรู้หลากหลายแขนงมาบูรณาการเชื่อมโยงกัน
- ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ส่งผลต่อสุขภาพได้อย่างยั่งยืน
- ให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตด้านร่างกายและจิตใจ 6 ด้าน

การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ของกรมอนามัย

การพัฒนากำลังคน

- ▶ ผลิตแพทย์, พัฒนาศักยภาพบุคลากร

การพัฒนารูปแบบบริการ

- ▶ คลินิกเวชศาสตร์วิถีชีวิตทุกศูนย์อนามัย

การศึกษาวิจัยและพัฒนา

- ▶ ศูนย์วิจัยและบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมทุกกลุ่มวัย

การสร้างความรู้รอบรู้หน่วยบริการและประชาชน

- ▶ ขับเคลื่อนโดยกองสื่อสารความรู้และสื่อสารสุขภาพ

การพัฒนาเทคโนโลยีรองรับระบบบริการ

- ▶ ดำเนินการโดยกองดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ

NUTRITION

EXERCISE

SUBSTANCE
ABUSE

HEALTHY
RELATIONSHIPS

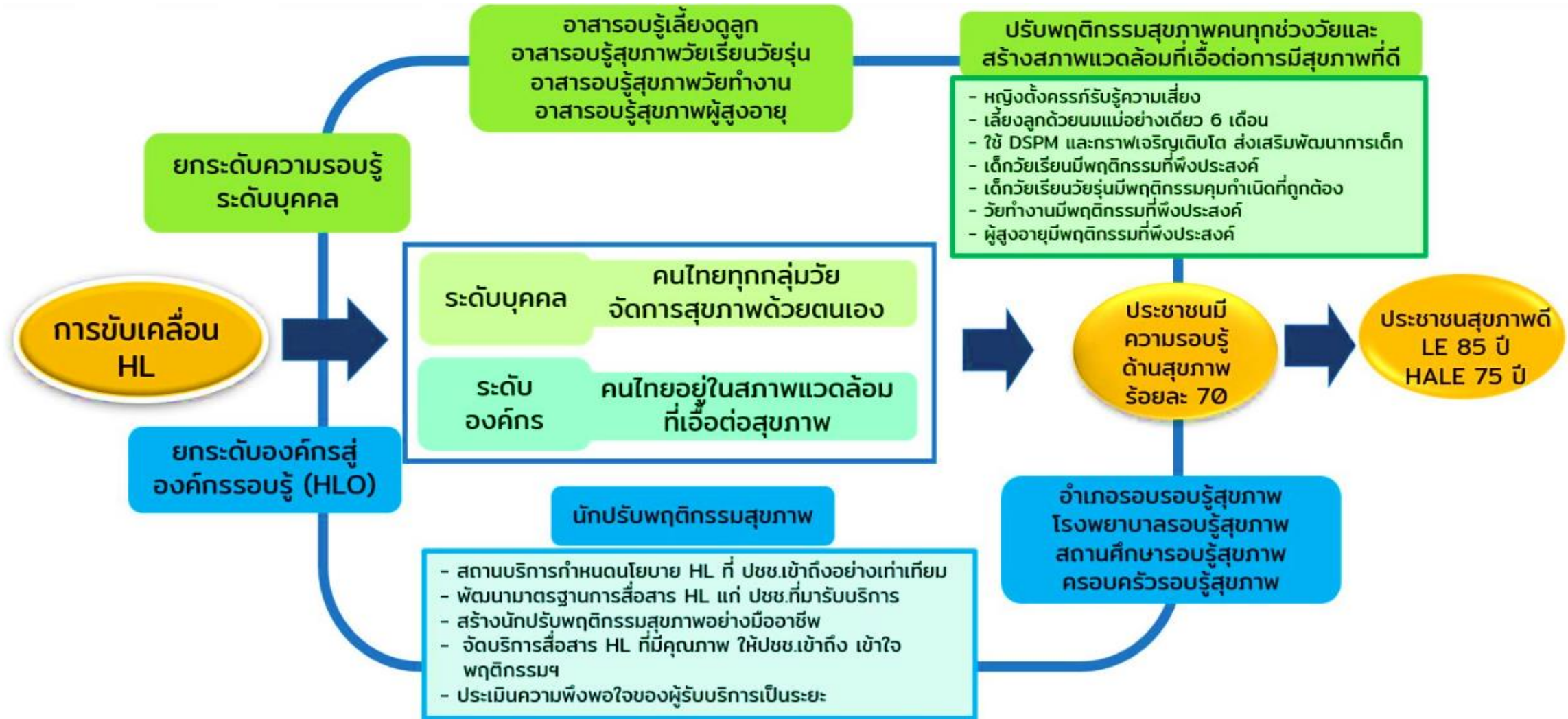

STRESS

SLEEP

การสร้างความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)

เมืองสุขภาพดีด้วยวิทยาศาสตร์วิถีชีวิต

คนสุขภาพดี มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ และสิ่งแวดล้อมน่าอยู่

ระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

"สร้างสังคมรอบรู้ สุขภาพดีทุกช่วงวัย อนามัยสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐาน" (องค์กร/ชุมชนรอบรู้ ประชาชนมีความรอบรู้)

1

พัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพ รองรับปีแห่ง "สุขภาพสูงวัยไทย"

- ผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียงได้รับการดูแล
ทุกคน
- ป้องกันสมองเสื่อมด้วย 3อ.
"ลดหวาน ออกกำลังกาย ดนตรีบำบัด"
- ป้องกันการล้มด้วย
"แผ่นกันลื่น ไม่เท้ากันล้ม"
- ผู้สูงอายุทุกคนเข้าถึง
การใส่รากเทียมฟันเทียม
- ทุกเขตมีเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

2

ปกป้องคุ้มครองด้านสุขภาพ และเข้าถึงบริการของประชาชน

- ส่งเสริมการเกิดคุณภาพและอนามัย
เจริญพันธุ์
- การป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม
- การส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัย
- **ยกระดับบริการ PP
สู่ Lifestyle Medicine
และ Advance Health
Promotion**

3

เมืองที่เป็นมิตรต่อสุขภาพ รองรับเปิดประเทศ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม

- **GREEN Health Hotel**
- **Green & Clean Hospital**
- มาตรฐานผู้ประกอบการและผู้สัมผัส
อาหาร
- ลดผลกระทบทางสุขภาพจากมลพิษ
สิ่งแวดล้อม : **PM2.5** สารารณภัย
และ **Climate Change**
- **ล้อมสารารณะ & สิ่งปฏิภูม**

เมืองสุขภาพดี → Smart Living

ศูนย์วิจัยและบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมทุกกลุ่มวัย

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการเจริญพันธุ์ และช่วย (เหลือ) ผู้มีบุตรยาก
(Excellent Center of Reproductive Health and infertility)

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านสุขภาพทางเพศ
(Excellent Center of Gender Health)

- ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพสตรี (Women's Health Center)
- ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพบุรุษ (Men's Health Center)
- ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเพศหลากหลาย (Gender Variant' Health Center)

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการเจริญเติบโตพัฒนาการและสุขภาพเด็กและวัยรุ่น
(Excellent Center of Child and Adolescent Growth, Development and Health)

ศูนย์ส่งเสริมการเพิ่มความสูง
(Height Increase Center)

ศูนย์ส่งเสริมอัจฉริยภาพเด็กและวัยรุ่น
(Genius and Talent Promotion Center)

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิต
(Excellent Center of Lifestyle Medicine)

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการชะลอความเสื่อม และส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
(Excellent Center of Degeneration Prevention and Elderly Health)

ศูนย์โภชนศาสตร์และอาหารเฉพาะบุคคล
(Nutrition and Personalized food Center)

ศูนย์ส่งเสริมและฟื้นฟูสมรรถภาพ
ทางกายเพื่อสุขภาพ
(Physical Regeneration Center)

ศูนย์สุขอนามัยการนอนหลับ
(Sleep Hygiene Center)

ศูนย์ความเป็นเลิศในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพ
ช่องปาก ขากรรไกรและใบหน้า
(Excellent Center of Oral and Maxillo-Facial Health and Wellness)

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
และภัยคุกคามรูปแบบใหม่
(Excellent Center of Environmental Health and Modern Hazard)

กรมอนามัย

DEPARTMENT OF HEALTH